Вх. №22/16.01.2015г.

Становище

От доц. д-р Диян Петков Георгиев от Институт по планинско животновъдство и земеделие Троян, член на научно жури назначено със заповед № НП-07-59 от 21.11.2014 г. на Председателя на Селскостопанска Академия

Относно: Участие в конкурс, обявен в ДВ бр. 75 от 09.09.2014 г. на доц. д-р Люляна Иванова Събева за заемане на академична длъжност „Професор", за нуждите на ОСКЗ – Силистра в професионално направление 6.1. „Растениевъдство" по научна специалност „Овощарство „

Кандидатката е представила всички необходими документи, съгласно утвърдените в ССА „Процедурни правила за условията и реда за прием и обучение на докторанти и придобиване на научни степени, заемане на академични длъжности и атестации".

Люляна Иванова Събева започва научната си дейност през 1978 г. като научен сътрудник (III- I степен) в Опитна станция по кайсията – Силистра. През 1989 г. защитава докторска дисертация на тема: „Биоценологични проучвания на фауната по кайсията" в ИО Пловдив. От 1997 г. до днес тя е доцент към Опитна станция по кайсията – Силистра.

Доц. Събева има добра езикова подготовка по английски и руски език, което ѝ дава възможност да специализира в Йерусалимския Университет в Израел през 1998-1999 г.

Научната дейност на кандидатката е в областта на съвременни технологии за отглеждане на интензивни овощни градини; диагностика на фитопатогенни микроорганизми и насекомни вредители по растенията; качество и безопасност на селскостопански продукти; методи и практики за контрол върху вредителите по културните растения; контрол за здравното състояние на овощния посадъчен материал.

Представените материали по конкурса са в съответствие с ЗРАСРБ и Правилници за неговото прилагане. От материалите се вижда, че доц. д-р Люляна Събева отговаря на основните критерии за заемане на академичната длъжност „Професор" .

За периода на научния си стаж кандидатката участва в разработването на 12 броя научноизследователски проекта, като на 3 от тях е ръководител. Доц. д-р Събева участва в 6 броя договорни проекти, финансирани от международни фондации и програми.

Кандидатката участва в конкурса за присъждане на академична длъжност „Професор“ с голяма по обем научна продукция, включваща 43 броя научни публикации, извън дисертацията за присъждане на образователната и научна степен „Доктор“ и хабилитирането ѝ за доцент.

Те са разпределени както следва:

- в международни реферирани издания и сборници – 15 бр.;
- в български реферирани списания и сборници – 28 бр.;
- книги, монографии – 6 бр.;
- технологии – 2 бр.

От представената научна продукция, в списания и сборници преобладава участието на доц. Събева като водещ автор, от които – 28 броя самостоятелни, първи - 7 броя и като автор на второ място – 7 броя.

Има голям брой цитирания 50– броя, като в чуждестранни издания са 31 броя.

Научно-приложната ѝ дейност е отразена в 6 книги и монографии и 14 брошури и научно-популярни статии.

Доц. Събева участва в съавторство за създаване на два нови сорта кайсии – Истър и Дръстър.

Трябва да отбележим и богатата учебно-преподавателска дейност на кандидатката. Доц. Събева е дългогодишен хонорован преподавател по Лозарство, Ентомология, Фитопатология и Агроекология във Висше училище по агробизнес и развитие на регионите – Силистра.

Получените резултати от дългогодишната научноизследователска дейност са отразени в приноси с оригинален, потвърдителен и научно-приложен характер.

В резултат на продължителна селекционна дейност са излъчени голям брой перспективни хибриди и елити по метода на половата хибридизация и свободното опрашване.

За особена заслуга на кандидатката считам разработването на иновативна технология за борба срещу икономически важните болести и неприятели по кайсията.

На високо научно ниво са проучени: биологичното развитие на вредителите, фенологията на културата, праговете на икономическа вредност при неприятелите, замяна на органофосфорните инсектициди с инхибитори на хитиновия синтез, разрешени фунгициди за интегрирано производство на плодове, феромонови диспенсери.

Особенно ценни за овощарската наука са изследванията върху биотичните фактори, оказващи влияние върху апоплексията по кайсията в условията на Североизточна България.

Разработени са основните елементи от технологията за биологично производство на кайсии (създаване на нови насаждения, системи за поддържане на почвената повърхност, системи за формиране и резитба на кайсията, подходяща растителна защита) съобразена със съвременните

тенденции за производство на екологична продукция, необходима за укрепване на човешкото здраве.

Установено е, че контролът на *Monilinia laxa* е най-успешен, когато особено внимание се отделя на първото предпазно пръскане във фенофаза „набъбване на пъпките“. Доказано е, че най-висока защита от ранно кафяво гниене осигуряват фунгицидите Топ плюс, Пънч 40 ЕК, Беномил 50 ВП, Топсин М 70 ВДГ, Хорус 50 ВГ, Анвил 5 СК и Рубиган 12 ЕК.

Проучва растежните и репродуктивни показатели на нови кайсиеви сортове за условията на Североизточна България и са определени тези от тях, които могат успешно да се реколтират за конкретния район.

Ще си позволя да поставя следния въпрос без да омаловажавам научноизследователската работа на кандидатката: от проучваните елити има ли такива, които по комплексна оценка да се доближават или превъзхождат определените сортове за стандарти ?

Доц. д-р Люляна Събева е ерудиран учен с изграден авторитет и с висок престиж в научните среди в България и чужбина. Тя участва активно в ръководни, научни и обществени органи като директор и председател на УС на Опитна станция по кайсията и земеделието - Силистра, ДП; член на Консултативния съвет по „Овощарство“ към Министъра на земеделието и горите; член на Научния съвет на Опитните станции –ДП от Северна България; член на Управителния съвет на Опитна станция по кайсията и земеделието - Силистра, ДП и др.

Заключение

Имайки впредвид цялостната научноизследователска, приложна и практическа значимост на резултатите на кандидата доц. д-р Люляна Събева в областта на овощарството, считам, че отговаря напълно на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България и правилника за прилагането му и отправям молба към уважаемите членове на Научното жури да гласуват положително, а на Научния съвет на Института по планинско животновъдство и земеделие – Троян да присъди академичното звание “Професор‘‘ по научната специалност 04.01.15 – Овощарство.

16.01.2015 г.

Изготвил становището:
(доц. д-р Диян Георгиев)